

Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi
ul. Zamenhofa 10, 90-431 Łódź
tel. 42 636 69 11, fax 42 636 74 24
Regon 470428076, NIP 725-10-38-966

W PŁYNEŁO
URZĄD GMINY RADOMSKO
Data: 25 CZE 2012
Lpew: 2308
Podpis: [signature]
Ilość zol: 2012

Łódź, dnia 18 czerwca 2012 roku

Pan
Marian Zaborowski
Wójt Gminy Radomsko

WK-6020/38/2012

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity z 2001 r., Dz. U nr 55, poz. 577 ze zm.) informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Urzędzie Gminy Radomsko. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z roku 2010 oraz III kwartałów 2011 roku, dotyczące przede wszystkim: kontroli finansowej, prowadzenia rachunkowości, sporządzania sprawozdań finansowych, gospodarki kasowej, realizacji dochodów z podatków i opłat lokalnych, realizacji dochodów z majątku, wydatków osobowych, udzielania zamówień publicznych, wydatków inwestycyjnych oraz ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania przepisów, ich wadliwej interpretacji, niedostatecznego nadzoru ze strony kierownictwa oraz braku stosownych procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności:

W zakresie zaciągniętych kredytów i pożyczek

1. Stwierdzono, że odsetki od kredytów i pożyczek zaksięgowane pod datą 31 grudnia 2010 roku, ujęte zostały na koncie 909 - rozliczenia międzyokresowe oraz 134 - kredyty bankowe i 260 - zobowiązania finansowe, niezgodnie z zasadą memoriału wynikającą z art.6 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity z 2009 r., Dz. U. nr 152, poz.1223 ze zm.). Zgodnie z powołaną zasadą, w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami

dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Ustalono, że zaksięgowane odsetki na łączną kwotę 193.550,54 zł dotyczyły odsetek należnych do zapłaty w latach następnych począwszy od dnia 1 stycznia 2011 roku. W przypadku odsetek od pożyczek zaksięgowana kwota (21.633,80 zł) wynikała z zawartych umów, natomiast w przypadku kredytów (171.916,74 zł) ujęta kwota wynikała z formularza ofertowego oraz symulacji kwot odsetek otrzymanych z poszczególnych banków. Pod datą 31 marca 2011 roku odsetki od pożyczek i kredytów zostały wyksięgowane z kont 134, 260 oraz 909 w pełnej wysokości. Zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 909, zawartym w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. nr 128, poz.861 ze zm.) - na stronie Wn konta 909 ujmują się w szczególności koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 - kredyty bankowe oraz 260 zobowiązania finansowe. Jednakże zapis ten nie oznacza, że na koncie 909 ujmują się całość odsetek należnych za okres objęty spłatą kredytu lub pożyczki. Uwzględniając wskazaną powyżej zasadę memoriału ewidencję odsetek na koncie 909 należy ograniczyć wyłącznie do odsetek należnych na koniec okresu sprawozdawczego, których zapłata spowoduje wystąpienie wydatków w następnym roku budżetowym. W następnym roku w momencie zapłaty odsetek stanowiących koszty ubiegłego roku, kwota ujęta pod datą 31 grudnia ubiegłego roku zostaje przeksięgowana na konto 134 - kredyty bankowe i 260 zobowiązania finansowe.

2. Stwierdzono, że w dniu 17 lutego 2009 roku Wójt Gminy udzielił bankowi dyspozycji do pobierania odsetek z rachunku bankowego wydatków Urzędu Gminy w związku z zaciągnięciem kredytu w Banku Spółdzielczym w Radomsku na pokrycie występującego w ciągu roku niedoboru budżetu. Niniejsze było równoznaczne z udzieleniem upoważnienia do dysponowania środkami pieniężnymi na tym rachunku, co było niezgodne z art.60 ust.2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001 r., Dz. U. nr 142, poz.1591 ze zm.), zgodnie z którym to przepisem - wójtowi przysługuje wyłączne prawo dokonywania wydatków budżetowych, a co za tym idzie dysponowania środkami na rachunku bankowym.
3. Kontrola wykazała dwa przypadki opóźnienia w spłacie odsetek od pożyczki nr 54/OW/P/2008 zaciągniętej w dniu 20 sierpnia 2008 roku w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na dofinansowanie zadania „Budowa kanalizacji sanitarnej w Strzałkowie ul. Konopnickiej”. Z harmonogramu spłat wynikało, że odsetki za wrzesień 2010 roku powinny być zapłacone do dnia 10 września 2010 roku, w kwocie 775,04 zł, a odsetki za październik 2010 roku - do dnia 10 października 2010 roku, w kwocie 800,88 zł. Ustalono, że odsetki za wrzesień uregulowane zostały w dniu 6 października 2010 roku w wysokości 775,04 zł (wyciąg bankowy numer 150/2010 z dnia 6 października 2010 roku - pozycja księgowa 1003), a za październik w dniu 21 października 2010 roku, w wysokości 800,88 zł + odsetki za opóźnienie w spłacie w kwocie 8,17 zł (wyciąg bankowy nr 160/2010 z dnia 21 października 2010 roku - pozycja księgowa 1056). Ustalono, że naliczone i zapłacone odsetki karne w kwocie 8,17 zł zostały w dniu 21 października 2010 roku wpłacone do kasy Urzędu

Gminy (kwitariusz K-103 nr 2628212 z dnia 21 października 2010 roku) przez pracownika odpowiedzialnego za niedochowania terminu zapłaty odsetek od pożyczki. Zapłata odsetek po terminie płatności świadczyła o naruszeniu art.44 ust.3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz.1240 ze zm.), zgodnie z którym - wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Stwierdzono, że miesięczne sprawozdania jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych - Rb-27S, składane przez poszczególne jednostki budżetowe, nie były na bieżąco ewidencjonowane na stronie Wn konta 902 - wydatki budżetu i Ma 223 rozliczenie wydatków budżetowych, co stanowiło naruszenie zasad ewidencji zrealizowanych wydatków na koncie 223 - rozliczenie wydatków budżetowych, wynikających z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 142, poz. 1020 ze zm.), a następnie z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Według powołanych rozporządzeń - na stronie Wn konta 223 należało ujmować środki przebrane z rachunku budżetu na pokrycie wydatków jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 133, a na stronie Ma konta 223 - wydatki dokonane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 902. Kontrola wykazała, że operacja polegająca na zaewidencjonowaniu złożonych miesięcznych sprawozdań ujęta została w ewidencji księgowej Wn 902/Ma 223 pod datą 31 grudnia 2010 roku w kwotach zbiorczych dla każdej z jednostek. Ustalono, że miesięczne sprawozdania jednostkowe Rb-28S, sporządzone za III kwartały 2011 roku, nie znalazły odzwierciedlenia na kontach Wn 902 i Ma 223 do dnia 30 września 2011 roku, bowiem zgodnie z przyjętą praktyką miały zostać zaksięgowane pod datą 31 grudnia 2011 roku.
2. Kontrola wykazała, że miesięczne sprawozdania jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych - Rb-27S nie były ujmowane w ewidencji księgowej na kontach Wn 222 - rozliczenie dochodów budżetowych i Ma 901 dochody budżetu, co stanowiło naruszenie unormowań rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, a następnie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Według zasad wynikających z obydwu rozporządzeń - na stronie Ma konta 901 należało ujmować dochody budżetu na podstawie sprawozdań budżetowych jednostek

budżetowych, w korespondencji z kontem 222, a ewidencja szczegółowa do konta 901 dochody budżetu, powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych dochodów budżetu według podziałek klasyfikacji.

3. W wyniku czynności kontrolnych ujawniono naruszenie uregulowań zawartych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, a następnie w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z ewidencjonowaniem operacji gospodarczych bez klasyfikacji budżetowej na koncie 901 - dochody budżetu oraz na koncie 902 - wydatki budżetu. Analiza wykonanych dochodów wykazanych w sprawozdaniach Rb-27S za 2010 rok oraz za III kwartały 2011 roku, w porównaniu z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, wykazała łącznie 137 przypadków niezgodności (w tym 73 przypadków za 2010 rok oraz 64 przypadki za 2011 rok). Dane wykazane w sprawozdaniach porównano z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej tj. kontem 901 - dochody budżetu i stwierdzono, że niezgodności wynikały z nieprawidłowego ewidencjonowania składanych sprawozdań jednostkowych na kontach organu. Uzyskane w jednostce dochody przekazywano okresowo na konto organu i ewidencjonowano Wn 133/Ma 901 bez klasyfikacji budżetowej. Pomimo, że sprawozdania Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, były sporządzane przez Urząd Gminy to jednak nie były ewidencjonowane na kontach Wn 222/Ma 901. Zgodność danych wynikających ze sprawozdań z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej stwierdzono w przypadkach uzyskanych dochodów zaksięgowanych bezpośrednio w budżecie Wn 133 Ma 901, takich jak np. wpływ udziałów w podatku dochodowym lub wpływ subwencji ogólnej. W zakresie zgodności danych wykazanych w sprawozdaniach Rb-28S - z wykonania planu wydatków za 2010 rok oraz za III kwartały 2011 roku z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, ujawniono 514 przypadków niezgodności (w tym 277 przypadków za 2010 rok oraz 237 przypadków za 2011 rok). Dane wykazane w sprawozdaniach porównano z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, tj. kontem 902 - wydatki budżetu i stwierdzono, że zrealizowane wydatki ewidencjonowano w budżecie Wn 902/Ma 223 w łącznych kwotach bez wskazania klasyfikacji budżetowej.
4. Kontrola wykazała, że w sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego, Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych, kwotę skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych za 2011 rok w podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych, wykazano jako sumę skutków obniżenia górnych stawek podatkowych dla poszczególnych kwartałów. Skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych za kwartał obliczane były według stanu powierzchni opodatkowanej po doręczeniu decyzji wymiarowych na 2010 i 2011 rok, poprzez podzielenie otrzymanej wartości na cztery kwartały. Organ podatkowy nie obliczał skutków obniżenia górnych stawek podatkowych za każdy miesiąc odrębnie w wyniku, czego powstały rozbieżności. Powyższe nieprawidłowości w zakresie sprawozdań za 2011 rok stanowiły naruszenie § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu

terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 20, poz. 103). Z powyższego przepisu wynikało, że sprawozdanie jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego - sporządza się na podstawie danych z księgowości podatkowej, w sposób następujący: w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych obliczone za okres sprawozdawczy" wykazuje się kwoty stanowiące różnicę pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać, stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez radę gminy. W przypadku zastosowania przez gminę obniżenia górnej stawki, różnicę - pomiędzy stawką górną a przyjętą w uchwale przez radę gminy, przemnożoną przez podstawę opodatkowania - wykazuje się w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek..." sprawozdań dotyczących dochodów budżetowych narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego.

5. Stwierdzono, że zarówno przypis należności z tytułu najmu, jak i wpływ dochodów z tego tytułu, ewidencjonowany był na koncie 221 - należności z tytułu dochodów budżetowych oraz na koncie 130 - rachunek bieżący jednostki, w kwocie brutto, czyli łącznie z podatkiem od towarów i usług VAT, podczas gdy kontrolowanej jednostce należny był czynsz w kwocie netto. Taki sposób ewidencji spowodował, że zarówno należności jak i dochody otrzymane jak oraz wykonane w paragrafie 0750 zostały ujęte w sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów za 2010 rok jak i za III kwartał 2011 roku w kwocie brutto, co było nieprawidłowe, bowiem podatek VAT nie jest dochodem jednostki samorządu terytorialnego.
6. Stwierdzono, że bilanse organu i jednostki za 2010 rok sporządzone zostały w sposób nieprawidłowy, a mianowicie:
 - kwoty wykazywane w bilansie po stronie aktywów w pozycjach II.2. Należności od budżetów oraz II.3. Pozostałe należności i rozliczenia, nie wynikały z zestawienia obrotów i sald. Jednostka do konta 224 - 1 - rozrachunki budżetu - sumy do rozliczeń, nie prowadziła analityki, która umożliwiałaby podział na należności od budżetów oraz pozostałe należności i rozliczenia,
 - inne aktywa oraz inne pasywa wykazane w bilansie nie wynikały z zestawienia obrotów i sald, bowiem w zestawieniu obrotów i sald konto 909 - rozliczenia międzyokresowe, zostało wykazane, jako per saldo naliczonych odsetek do uregulowania w przyszłych okresach a kwotą subwencji oświatowej przekazanej na rok następny,
 - bilans zamknięcia za 2009 rok nie był zgodny z bilansem otwarcia 2010 roku. Powyższe wynikało z faktu, że na koniec 2009 roku w zestawieniu obrotów i sald wykazano per salda na następujących kontach: 224 -1 - rozrachunki budżetu sumy do rozliczeń, 224-3 - rozrachunki budżetu - dowody osobiste, 224-5 - rozrachunki budżetu - wpływy z pozostałych Urzędów Skarbowych (konta organu) oraz 221-2 - należności z tytułu dochodów budżetowych (konto jednostki).

Z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających

siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, wynikało, że ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 909 powinna umożliwiać ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów, konto 224 - rozrachunki budżetu, może wykazywać dwa salda. Saldo Wn konta 224 oznacza stan należności, a saldo Ma konta 224 - stan zobowiązań budżetu z tytułu pozostałych rozrachunków.

W zakresie rozrachunków i roszczeń

1. Stwierdzono, że objęte kontrolą faktury zaksięgowane na koncie 201 - rozrachunki z dostawcami i odbiorcami, nie zostały potwierdzone w zakresie dokonania wstępnej kontroli przez Skarbnika Gminy, stosownie do art.54 ust.3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240 ze zm.) oraz § 5 pkt 13 i pkt 14 Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy Radomsko, wprowadzonej zarządzeniem Wójta Gminy nr 24/2008 z dnia 18 lipca 2008 roku. Stosownie do art.54 ust.3 ustawy o finansach publicznych, głównym księgowym jednostki sektora finansów publicznych jest pracownik, któremu kierownik jednostki powierza obowiązki i odpowiedzialność w zakresie: dokonywania wstępnej kontroli: zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych. Według uregulowań Instrukcji - sprawdzenia dowodów pod względem zgodności z ustawą o finansach publicznych dokonuje na podstawie stosownego upoważnienia Skarbnik - Główny księgowy lub osoba przez niego upoważniona, który dokonuje wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz w zakresie dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych. Dowodem dokonania przez głównego księgowego wstępnej kontroli jest jego podpis na dokumencie dotyczącym danej operacji.
2. Kontrola wykazała, że na fakturach objętych kontrolą pracownicy merytoryczni nie wskazali, że wydatek, który dokumentuje faktura zrealizowany został zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych bądź też, że wydatek zrealizowano z wyłączeniem tej ustawy (art.4 pkt 8 ustawy), co świadczyło o nieprzestrzeganiu § 8 pkt 5 Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy Radomsko. Ponadto, na części faktur pracownicy merytoryczni nie potwierdzili, że dostawa, usługa lub robota została wykonana zgodnie z umową, co było wymagane przez § 8 pkt 5 Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy Radomsko.
3. Analiza zapisów księgowych dokonanych na podstawie faktur objętych kontrolą wykazała, że w żadnym przypadku w treści zapisu nie wskazano daty dokonania operacji gospodarczej lub daty dowodu księgowego, jeżeli różniła się ona od daty dokonania operacji, co stanowiło naruszenie art.23. ust.2 pkt 1 i pkt 2 ustawy o rachunkowości.
4. Nieprawidłowo ujmowano na koncie 225 - rozrachunki z budżetami, naliczenie oraz przelew składki zdrowotnej od wynagrodzeń, albowiem właściwym kontem do ewidencji tych operacji było konto 229 - pozostałe rozrachunki publicznoprawne. W zakładowym planie kont zawarto sprzeczne uregulowania w tym zakresie określając, że do ewidencji rozrachunków z tytułu składki zdrowotnej służy zarówno konto 225, jak i 229. Wskazać należy również, że nieprawidłowe ewidencjonowanie ww. składek

stwierdzono w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej przez RIO w Łodzi w 2007 roku, co świadczy o niewyeliminowaniu nieprawidłowości.

5. Nieprawidłowo ujmowano na koncie 234 - pozostałe rozrachunki z pracownikami, rozrachunki z tytułu naliczenia i zapłaty dobrowolnych składek ubezpieczeniowych na rzecz PZU i Towarzystwa Ubezpieczeniowego Compensa. Unormowania planu kont nie wskazywały sposobu ewidencji tych operacji, jednakże zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, konto 234 służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia. Naliczenie i zapłata dobrowolnych składek na ubezpieczenie społeczne nie dotyczy rozrachunków z pracownikami, a zatem nie powinna być ewidencjonowana na omawianym koncie.

W zakresie gospodarki kasowej

1. Stwierdzono, że transport gotówki pomiędzy bankiem a kasą odbywał się niezgodnie z zasadami określonymi w przyjętej Instrukcji kasowej.
2. Stwierdzono, że w raportach kasowych, jako dowód przyjęcia gotówki z banku do kasy wskazywano czek bankowy. Czek bankowy jest dokumentem rozchodowania gotówki z rachunku bankowego. W celu udokumentowania przyjęcia gotówki z banku do kasy kasjer winien wystawić dokument potwierdzający wpływ, np. dowód kasa przyjmie.
3. Stwierdzono, że w raportach kasowych odbiór gotówki w kasie nie był potwierdzony datą i kwotą wyrażoną słownie stosownie do przyjętych uregulowań wewnętrznych.

W zakresie dochodów z podatków

1. Stwierdzono, że w 2010 roku wypłacono wynagrodzenia inkasentom za doręczanie decyzji wymiarowych, na podstawie pisma Wójta z dnia 15 marca 2010 roku, określającego stawkę za doręczenie takiej decyzji. Zauważyć należy, że nieprawidłowość dotycząca zapłaty za doręczanie decyzji podatkowych bez zawarcia stosownych umów zlecenia wskazana była podczas poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej RIO w Łodzi oraz ujęta w zaleceniach pokontrolnych. Wójt Gminy w odpowiedzi z dnia 21 lipca 2008 roku na zalecenia pokontrolne poinformował, że wynagrodzenie za doręczanie decyzji wymiarowych wypłacane będzie na podstawie umownego zlecenia wykonywania tych czynności.
2. Stwierdzono przypadki: nieopodatkowania powierzchni gruntu zajmowanej przez budynek wykorzystywany w celu prowadzenia działalności gospodarczej; opodatkowaniu takiej samej powierzchni gruntu, jak i budynku zajętego na prowadzenie działalności gospodarczej; opodatkowania podatkiem rolnym innej powierzchni gruntów, niż wynikająca z ewidencji gruntów i budynków. Powyższe świadczyło o braku przeprowadzania weryfikacji składanych przez podatników deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity z 2005 r., Dz. U. nr 8 poz. 60 ze zm.).

Antoni Drzewowski

Radomsko, dn. 03.08.2012 r.

**Korekta do oświadczenia majątkowego
za rok 2011**

Dotyczy: części A VI pkt 2

Zapis w w/w punkcie winien brzmieć:

część A VI pkt 2: „nie dotyczy”

Antoni Drzewowski

3. Stwierdzono przypadki niepodjęcia czynności windykacyjnych, a w szczególności zaniechania wystawienia upomnień, a w następstwie tytułów wykonawczych. Powyższe stanowiło naruszenie § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541 ze zm.), z którego wynikało, że wierzyciel zobowiązany jest do systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych. Jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa, wierzyciel wysyła do zobowiązanego upomnienie, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia.
4. W odniesieniu do udzielania ulg w zapłacie podatków, na podstawie przepisów ustawy Ordynacja podatkowa, stwierdzono naruszenie następujących przepisów:
 - art. 67a § 1 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa – organ podatkowy w jednym przypadku wydał decyzję umarzającą zobowiązanie podatkowe, które nie było jeszcze zaległością podatkową, wobec czego brak było podstaw prawnych do zastosowania art. 67a § 1 pkt 3 ww. ustawy;
 - art. 139 ustawy Ordynacja podatkowa - stwierdzono przypadek załatwienia sprawy z uchybieniem terminu oraz niedopełnienia obowiązku wyznaczenia nowego terminu załatwienia sprawy na podstawie art. 140 ustawy;
 - art. 171 Ordynacji podatkowej – podatnik wniósł o zawieszenie postępowania egzekucyjnego a organ podatkowy nie zawiadomił wnoszącego podanie, że powinien wnieść odrębne podanie do właściwego organu.
5. Stwierdzono, że podatnicy – osoby prawne dokonywali wpłat podatku w kasie Urzędu, co stanowiło naruszenie art. 6a ust. 8 pkt 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity z 2006 r., Dz. U. nr 136, poz. 969 ze zm.), z którego wynikało, że osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki, nieposiadające osobowości prawnej, są obowiązane wpłacać podatek rolny na rachunek budżetu właściwej gminy.

W zakresie wydatków na zadania z zakresu pomocy społecznej

1. W wyniku kontroli przyznawania zasiłków stałych i okresowych stwierdzono naruszenia następujących przepisów:
 - art. 37 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2009 r., Dz. U. nr 175, poz. 362 ze zm.) - zasiłek stały dla osoby w rodzinie przyznano w kwocie niższej niż różnica między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie;
 - art. 38 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej – zasiłek okresowy przyznano w wysokości niższej niż 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny;
 - art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej – wydanie decyzji administracyjnych o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia nie było poprzedzone przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego;
 - art. 104 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej – nie sporządzano nie rzadziej niż co 6 miesięcy aktualizacji wywiadów środowiskowych z osobami, które były objęte pomocą społeczną;

- art. 102 ustawy o pomocy społecznej – akta spraw w sprawach przyznania pomocy społecznej nie zawierały wniosków osób zainteresowanych.

W zakresie wydatków (dotacji) na realizację zadań zleconych na podstawie umowy jednostkom spoza sektora finansów publicznych

1. Stwierdzono, że dotacja dla niepublicznego przedszkola za kwiecień 2010 roku została przelana na konto z uchybieniem terminu, o którym mowa w art. 90 ust. 3c ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity z 2004 r., Dz. U. 256, poz. 2572 ze zm.), zgodnie z którym - dotacje dla przedszkoli niepublicznych są przekazywane w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca na rachunek bankowy szkoły, lub placówki. Dotacja za kwiecień 2010 roku została przelana w dniu 4 maja 2010 roku.
2. Nie aktualizowano wyliczeń, które stanowiły podstawę obliczenia dotacji dla niepublicznego przedszkola, tj. nie brano pod uwagę zmiany planu wydatków bieżących budżetu Miasta, czym naruszono zasady wynikające z art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty. Stosownie do powołanego przepisu - dotacje dla niepublicznych przedszkoli przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż kwota ustalonych w budżecie danej gminy wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola i oddziału przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego - pod warunkiem, że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole poda organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola publicznego, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę na prowadzenie przedszkola publicznego.

W zakresie wydatków na wynagrodzenia

1. Stwierdzono nieprzestrzeganie art.168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (tekst jednolity z 1998 r., Dz. U. nr 21, poz.94 ze zm.), w związku z niewykorzystaniem do dnia 3 grudnia 2010 roku urlopu wypoczynkowego za 2009 rok w wymiarze 26 dni przez Wójta Gminy Radomsko Pana Mariana Zaborowskiego. Zgodnie ze wskazanym przepisem, urlopu niewykorzystanego w terminie ustalonym zgodnie z art. 163 należało pracownikowi udzielić najpóźniej do końca pierwszego kwartału następnego roku kalendarzowego. Nie dotyczy to części urlopu udzielanego zgodnie z art. 167² ustawy. Wymóg wykorzystanie zaległego urlopu do końca pierwszego kwartału następnego roku kalendarzowego nie dotyczył dni, które w roku poprzednim były urlopami na żądanie w wymiarze 4 dni. Nieprzestrzeganie powołanego przepisu art.168 ustawy skutkowało wypłaceniem ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop. Ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy został wypłacony w związku z upływem kadencji Wójta Gminy i dotyczył 26 dni urlopu za 2009 rok oraz 26 dni za 2010 rok. Kwota ekwiwalentu wynosiła 26.395,20 zł brutto i przekazana została na rachunek bankowy w kwocie netto 17.187,16 zł. W wyniku kontroli ustalono, że jednostka dysponowała opinią radcy prawnego dotyczącą możliwości zawarcia porozumienia w sprawie

przeniesienia urlopu wypoczynkowego na kolejną kadencję, jednakże fakt wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop zarówno za rok 2009, jak i za 2010 świadczy o braku zainteresowania Wójta Gminy takim rozwiązaniem. Pokreślić należy, że w rezultacie kompleksowej kontroli gospodarki finansowej, przeprowadzonej przez RIO w Łodzi na przełomie lat 2007 - 2008 również stwierdzono wypłatę ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wymiarze 39 dni za lata 2005 - 2006. W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Wójta Gminy pismem znak WK-602/36/2008 z dnia 17 czerwca 2008 roku sformułowano wniosek pokontrolny o konieczności przestrzegania planu urlopów i zapewnienia możliwości wykorzystania urlopu wypoczynkowego przez pracowników Urzędu Gminy najpóźniej do końca kwartału następnego roku kalendarzowego, stosownie do postanowień art.168 ustawy Kodeks pracy. W informacji o wykonaniu wniosków pokontrolnych, Wójt Gminy poinformował, że art.168 ustawy Kodeks pracy, z uwzględnieniem art.167 Kodeksu będzie przestrzegany. Fakt ponownej wypłaty ekwiwalentu z tytułu niewykorzystania urlopu wypoczynkowego świadczy o niewykonaniu zaleceń pokontrolnych przez Wójta Gminy Radomsko Pana Mariana Zaborowskiego. Podkreślenia wymaga ponadto fakt, że Wójt Gminy zarządzeniem nr 1/2006 z dnia 5 grudnia 2006 roku powołał Zastępcę Wójta, do obowiązków którego należało sprawowanie funkcji Wójta w razie nieobecności Wójta lub niemożności pełnienia przez niego obowiązków (zakres czynności Zastępcy Wójta z dnia 24 stycznia 2007 roku). W związku z powołaniem Zastępcy Wójta Pan Marian Zaborowski nie powinien mieć trudności z bieżącym wykorzystaniem przysługującego mu urlopu wypoczynkowego. W świetle powyższych ustaleń wskazać należy, że niewykorzystanie urlopu przez Wójta Gminy Radomsko Mariana Zaborowskiego za rok 2009 i 2010 przed upływem kadencji było mogło mieć cechy zamierzonego działania, mającego na celu uzyskanie dodatkowych środków finansowych w postaci ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

2. Kontrola wykorzystania urlopu wypoczynkowego za lata 2007, 2008, 2009 i 2010 przez Wójta Gminy Radomsko wykazała przypadki braku wniosków o urlop (urlop w dniu 22 stycznia i 19 marca 2007 roku oraz urlop w dniach od 21 do 25 stycznia 2008 roku), co świadczyło o nieprzestrzeganiu § 28 pkt 2 Regulaminu pracy. Zgodnie z przywołanym unormowaniem, pracownik może rozpocząć urlop wyłącznie po uzyskaniu pisemnej zgody pracodawcy na wniosku o udzielenie urlopu wypoczynkowego.

W zakresie wydatków na roboty budowlane oraz na dostawy materiałów i usług

1. Kontrolujący stwierdzili, że w umowie z dnia 1 kwietnia 2009 roku, nr KZP/BP/16/2009, dotyczącej realizacji remontów częściowych dróg, zawartej z Przedsiębiorstwem Robót Drogowo-Mostowych Sp. z o.o., ustalono, iż za realizację przedmiotu umowy, w miarę pojawiających się ubytków na drogach, w okresie do dnia 31 grudnia 2009 roku, zamawiający wypłacać będzie wynagrodzenie po przedłożeniu rachunku. Podstawą ustalenia wynagrodzenia miała być powierzchnia wyremontowanej nawierzchni oraz stawka za remont 1 m² nawierzchni masą mineralno-asfaltową lub stawka za remont 1 m² nawierzchni emulsją asfaltowo-ciśnieniową przy pomocy PATCHERA. Jednocześnie, w umowie wskazano, że wartość zamówienia w 2009 roku nie przekroczy wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro (netto). Kontrola wykazała, że wartość robót budowlanych wykonanych w związku z udzielonym zamówieniem na

podstawie umowy nr KZP/BP/16/2009 z dnia 1 kwietnia 2009 roku wyniosła 78.324 zł brutto (64.200 zł netto), co po przeliczeniu na euro stanowiło kwotę 20.201,70 euro brutto i 16.558,79 euro netto. Przeliczenia wartości zamówienia dokonano w oparciu o średni kurs złotego w stosunku do euro (3,8771 zł), stanowiący podstawę przeliczenia wartości zamówień publicznych, zgodnie z § 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2007 roku w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz. U. nr 241, poz. 1763). Z uwagi na fakt, że wartość zamówienia przekroczyła wyrażoną w złotych równowartość kwoty 14.000 euro, udzielenie zamówienia na „Remont częściowy dróg gminnych w 2009 roku na terenie Gminy Radomsko” powinno zostać poprzedzone przeprowadzeniem postępowania w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity z 2010 r., Dz. U. nr 113, poz. 759 ze zm.). Stosownie, bowiem do art.4 pkt 8 ww. ustawy, jej przepisów nie stosuje się do zamówień i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro.

2. Analogiczna sytuacja stwierdzona została w przypadku umowy z dnia 19 listopada 2009 roku na realizację remontów częściowych dróg. W umowie nr KZP/0028/BP/2009, zawartej z Przedsiębiorstwem Robót Drogowo-Mostowych sp. z o.o., ustalono, że za realizację przedmiotu umowy, w miarę pojawiających się ubytków, w okresie od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku, zamawiający wypłaci wynagrodzenie po przedłożeniu rachunku. Jako podstawę ustalenia wynagrodzenia przyjęto powierzchnię wyremontowanej nawierzchni oraz stawkę za remont 1 m² nawierzchni masą mineralno-asfaltową lub stawkę za remont 1 m² nawierzchni emulsją asfaltowo-ciśnieniową przy pomocy PATCHERA. Jednocześnie wskazano w umowie, że wartość zamówienia w 2009 roku nie przekroczy 14.000 euro netto. Stwierdzono, że wartość robót budowlanych wykonanych w związku z udzielonym zamówieniem na podstawie umowy nr KZP/0028/BP/2009 z dnia 19 listopada 2009 roku wyniosła 93.604,50 zł brutto (76.725 zł netto), co w przeliczeniu na euro stanowiło kwotę 24.142,92 euro brutto i 19.789,28 euro netto. Przeliczenia wartości zamówienia dokonano w oparciu o średni kurs złotego w stosunku do euro, stanowiący podstawę przeliczenia wartości zamówień publicznych, wskazany w § 1 ww. rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2007 roku (3,8771 zł). Z uwagi na fakt, że wartość zamówienia przekroczyła wyrażoną w złotych równowartość kwoty 14.000 euro udzielenie zamówienia publicznego na „Remont częściowy dróg gminnych w 2010 roku na terenie Gminy Radomsko” powinno zostać poprzedzone przeprowadzeniem postępowania w oparciu o przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych. Stosownie, bowiem do art.4 pkt 8 ww. ustawy, jej przepisów nie stosuje się do zamówień i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro.

Przekroczenie wartości zamówienia w wyniku realizacji wskazanych wyżej umów świadczy o nieprawidłowo oszacowanej wartości zamówienia oraz braku nadzoru nad realizacją umowy ze strony Kierownika Referatu Komunalnego i Zamówień Publicznych, jako Kierownika Referatu oraz koordynatora w zakresie realizacji obowiązków wynikających z zawartych umów ze strony zamawiającego.

W zakresie wydatków inwestycyjnych

1. Stwierdzono, że w związku z realizacją zamówienia publicznego na „Budowę sieci kanalizacyjnej w ulicach Broniewskiego i Kolumna w Strzałkowie II etap” zlecono firmie PROBUD Jarosław Dąbrowski z Radomska wykonanie dodatkowych przyłączy o wartości 20.324,31 zł netto (24.795,66 zł), nie zawierając w trym zakresie umowy z wykonawcą robót. Wartość zamówienia nie przekraczała kwoty 14.000 euro, w związku z czym zamawiający nie był zobowiązany do dokonania wyboru wykonawcy z zastosowaniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiający był jednak zobowiązany przeprowadzić rozeznanie cenowe w wyniku, którego powierzyłby wykonanie robót na podstawie umowy określającej warunki wymagane do prawidłowego wykonania robót, termin wykonania, termin płatności jak również inne unormowania. Stosowanie, bowiem do art.44 ust.3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych - wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Brak udokumentowania spełnienia wymogów określonych w art. 44 ust.3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych stwierdzono także w odniesieniu do wyboru Inspektora nadzoru nad budową kanalizacji sanitarnej w Strzałkowie. Z wyjaśnienia Kierownika Referatu Komunalnego i Zamówień Publicznych wynikało, że za wyborem inspektora nadzoru przemawiało przygotowanie fachowe oraz autorstwo dokumentacji projektowej.
2. Kontrola wykazała, opóźnienie w przyjęciu na stan środków trwałych efektów inwestycyjnych uzyskanych w związku z realizacją zadania „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Strzałków ul. Kolumba i ul. Broniewskiego II etap” (konto analityczne 080/1 „Inwestycje – kanalizacja Strzałków”). Biorąc pod uwagę, że protokół odbioru robót i przekazania do użytku sporządzony został w dniu 26 października 2010 roku, a wszystkie faktury dokumentujące koszty zadania wpłynęły do końca października 2010 roku, środek trwały powinien zostać wprowadzony do ewidencji do dnia 31 października 2010 roku. Stosowanie do art.16d ust.2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity z 2011 r., Dz. U. nr 397, poz.74 ze zm.) - składniki majątku, o których mowa w art. 16a-16c, wprowadza się do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych zgodnie z art. 9 ust. 1, najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania. Późniejszy termin wprowadzenia uznaje się za ujawnienie środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej, o których mowa w art. 16h ust. 1 pkt 4.
3. Stwierdzono naruszenie przez Wójta Gminy Radomsko art.17 ust.2 ustawy Prawo zamówień publicznych, w związku z niezłożeniem oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności dotyczących wyłączenia z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Stosownie do wskazanego przepisu, osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego składają, pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, pisemne oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 1. Działając na podstawie art.18 ust.2 ustawy Prawo zamówień publicznych Wójt Gminy Radomsko upoważnił Pana Wiesława Gonciarka Kierownika Referatu Komunalnego i Zamówień Publicznych do wykonywania zastrzeżonych dla kierownika zamawiającego czynności w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Kontrola wykazała, że w związku z nieobecnością Kierownika Referatu Komunalnego i Zamówień Publicznych Wójt Gminy zatwierdził prace komisji przetargowej wraz z wynikiem

postępowania oraz informację o wyborze najkorzystniejszej oferty przekazaną wykonawcom. Biorąc powyższe pod uwagę Wójt Gminy powinien złożyć oświadczenie w trybie art.17 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych, czego nie dopełnił.

W zakresie ewidencji majątku i inwentaryzacji

1. Stwierdzono, że w ewidencji środków trwałych ujęte zostały środki trwałe o wartości niższej niż 3.500 zł, co stanowiło naruszenie § 6 ust. 3 pkt 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym - jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania, umarza się pozostałe środki trwałe (wyposażenie) oraz wartości niematerialne i prawne, o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszty uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do używania. Powyższa nieprawidłowość stwierdzona została także podczas poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej przez Izbę oraz objęta wnioskiem pokontrolnym sformułowanym w przesłanym Wójtowi Gminy wystąpieniu pokontrolnym. Wójt Gminy w odpowiedzi na wnioski pokontrolne odpowiedział, że ewidencja została dostosowana do obowiązujących wymogów. Opisane powyżej przypadki potwierdzają, że wniosek pokontrolny nie został jednak wykonany.

2. Stwierdzono, że w ewidencji środków trwałych, w grupie 0 – grunty, zaewidencjonowano grunty z wartościami odpowiednio:

- działka o numerze 167 obręb Szczepocice Prywatne, o powierzchni 0,0013 ha – wartość 12,09 zł,
- działka o numerze 656 obręb Szczepocice Prywatne, o powierzchni 0,10 ha – wartość 600,00 zł,
- działka o numerze 168 obręb Szczepocice Prywatne, o powierzchni 0,0018 ha – wartość 16,74 zł,

Przyjęte wartości świadczą o braku aktualizacji wyceny środków trwałych, stosownie do postanowień zawartych w art. 28 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z którego wynikało, że aktywa i pasywa wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy, według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych). W powyżej przedstawionych przypadkach, w celu przedstawienia sytuacji majątkowej Gminy zgodnie z zasadą wiernego obrazu należałoby ustalić dla powyższych działek wartość godziwą, stosując zasady, które powinny zostać opisane w przyjętej w jednostce polityce rachunkowości.

3. Stwierdzono, że grunty zajęte na drogi zostały zakwalifikowane do grupy 2 obiekty inżynierii lądowej i wodnej, co naruszało przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U nr 242 poz. 1622 ze zm.), z których wynikało, że grunty powinny zostać zaliczone się do grupy 0 – grunty, natomiast drogi zalicza się do grupy 2 - obiekty inżynierii lądowej i wodnej.

4. W wyniku kontroli ustalono, że od wartości działek zajętych pod drogami naliczano odpis amortyzacyjny w wysokości 4,5%. Zauważyć należy, że z treści art. 16c ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych, wynikało, iż amortyzacji nie podlegają, między innymi, grunty.
5. Stwierdzono, że jednostka wprowadzała środki trwałe do ewidencji księgowej z naruszeniem art. 16d ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, zgodnie z którym - składniki majątku wprowadza się do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania.
6. Stwierdzono opóźnienia w zakresie ujmowania w księgach rachunkowych zdarzeń powodujących zmniejszenie wartości majątku gminy, co stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
7. W wynik kontroli stwierdzono, że dokonywano odpisów umorzeniowych od środków trwałych o wartości początkowej nieprzekraczającej kwoty 3.500 zł, co naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, z których wynikało, że na koncie 072 ewidencjonuje się zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości w miesiącu wydania ich do używania. Dotyczy to pozostałych środków trwałych, o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszty uzyskania przychodów w 100% ich wartości w miesiącu oddania ich do używania (3.500 zł).
8. Stwierdzono nieprawidłowości polegające zastosowaniu niewłaściwych stawek umorzenia wobec następujących środków trwałych: ksero, telefaks, centrala telefoniczna. Zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych - dla ww. środków trwałych przewidziane zostały stawki: 20 % dla faksu, kserokopiarki oraz 10% dla centrali telefonicznej.
9. Stwierdzono, że stosownie do wymogu wynikającego z art. 16m ust.3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, Wójt Gminy nie ustalił stawek amortyzacyjnych dla poszczególnych wartości niematerialnych i prawnych na cały czas amortyzacji, przed rozpoczęciem dokonywania odpisów amortyzacyjnych.
10. W wyniku kontroli stwierdzono, że inwentaryzacja w zakresie gruntów została przeprowadzona w sposób nierzetelny z naruszeniem art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, z którego wynikało, że inwentaryzację gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe należało inwentaryzować drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników. Inwentaryzacja w zakresie gruntów nie wykazała różnic inwentaryzacyjnych, natomiast w wyniku czynności kontrolnych ustalono, że inwentaryzacją nie objęto 23 działek o łącznej wartości 1.705.721,06 zł.

W zakresie zadań realizowanych na podstawie porozumień

Stwierdzono, że jednostka zawarła porozumienie dotyczące zwrotu Gminie Radomsko, przez Gminę Ładzice 75%, wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Gminę Radomsko w przeliczeniu na jedno dziecko. W porozumieniu określono kwotę zwrotu, która odpowiadała wydatkom w wysokości 75% miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w przedszkolu publicznym prowadzonym przez Gminę Ładzice. Zauważyć należy, że z treści art. 90 ust. 2c ustawy o systemie oświaty wynikało, iż Gmina Ładzice powinna dokonać zwrotu kosztów w wysokości udzielonej dotacji przez Gminę Radomsko, do wysokości iloczynu kwoty wydatków bieżących stanowiących w gminie dotującej podstawę ustalenia wysokości dotacji dla przedszkoli niepublicznych w przeliczeniu na jednego ucznia i wskaźnika procentowego ustalonego na potrzeby dotowania niepublicznych przedszkoli w gminie zobowiązanej do pokrycia kosztów udzielonej dotacji. W przypadku braku niepublicznego przedszkola na terenie gminy zobowiązanej do pokrycia kosztów udzielonej dotacji, gmina ta pokrywa koszty udzielonej dotacji w wysokości równej 75 % wydatków bieżących stanowiących w gminie dotującej podstawę udzielenia dotacji dla przedszkoli niepublicznych w przeliczeniu na jednego ucznia. W związku z faktem, że na terenie Gminy Ładzice w 2010 roku nie funkcjonowało niepubliczne przedszkole Gmina ta zobowiązana była do zwrotu 75% wydatków bieżących ustalonych w budżecie Gminy Radomsko ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia.

W zakresie osiągnięć średnich wynagrodzeń nauczycieli

1. W wyniku kontroli stwierdzono, że we wskaźniku struktury zatrudnienia nauczycieli stażystów uwzględniono osobę zatrudnioną na podstawie art. 7 ust 1a ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity z 2004 r., Dz. U. nr 256, poz. 2572 ze zm.), co stanowiło naruszenie § 3 pkt 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 6, poz. 35), z którego wynikało, że przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli nie uwzględnia się osób niebędących nauczycielami, zatrudnionych na podstawie art. 7 ust. 1a ustawy o systemie oświaty.
2. Stwierdzono, że do wydatków na wynagrodzenia zaliczono wydatki poniesione na wypłatę wynagrodzenia dla osoby zatrudnionej na podstawie art. 7 ust 1a ustawy o systemie oświaty, co stanowiło naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, z których wynikało, że nie uwzględnia się wydatków poniesionych na wynagrodzenia osób niebędących nauczycielami, zatrudnionych na podstawie art. 7 ust. 1a i 1d ustawy o systemie oświaty.
3. Stwierdzono, że przy obliczaniu osobistej stawki wynagradzania dla nauczyciela mianowanego uwzględniono okres, w którym pobierał zasiłek chorobowy, co stanowiło naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu

terytorialnego, z których wynikało, że przy obliczaniu osobistej stawki wynagrodzenia bierzemy pod uwagę okres zatrudnienia, czyli czas w którym nauczyciel był zatrudniony na danym stopniu awansu zawodowego i pobierał wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły w ciągu roku podlegającego analizie.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponoszą Wójt Gminy, Skarbnik Gminy oraz pracownicy merytorycznie właściwi w zakresie wskazanym szczegółowo w protokole kontroli.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowania w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zapewnić prowadzenie ewidencji odsetek od kredytów i pożyczek na koncie 909 - rozliczenia międzyokresowe, zgodnie z zasadą memoriału określoną w art.6 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.
2. Zaniechać w przyszłości udzielania upoważnień do dysponowania rachunkiem bankowym Urzędu Gminy w Radomsku, w celu przestrzegania zasady wynikającej z art.60 ust.2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.
3. Zapewnić przestrzeganie zasady dokonywania wydatków w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art.44 ust.3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
4. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie ewidencji dochodów i wydatków budżetowych na koncie odpowiednio 901 - dochody budżetu i 902 - wydatki budżetu, według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz bieżące ewidencjonowanie miesięcznych sprawozdań jednostkowych.
5. Przestrzegać rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach budżetowych prawidłowych danych w zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień.
6. Sprawozdania finansowe (bilanse) sporządzać zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

7. Zapewnić realizację przez Skarbnika Gminy obowiązków dotyczących wstępnej kontroli dowodów księgowych, stosownie do art.54 ust.3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych oraz § 5 pkt 13 i pkt 14 Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy Radomsko, wprowadzonej zarządzeniem Wójta Gminy nr 24/2008 z dnia 18 lipca 2008 roku.
8. Zapewnić kontrolę dowodów księgowych przez pracowników merytorycznych, zgodnie z zasadami Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy Radomsko, wprowadzonej zarządzeniem Wójta Gminy nr 24/2008 z dnia 18 lipca 2008 roku.
9. Zapewnić zamieszczanie w urzędzeniach księgowych pełnej treści zapisu księgowego, stosownie do art.23 ust.2 ustawy o rachunkowości.
10. Zapewnić ewidencjonowanie rozrachunków z tytułu składki zdrowotnej od wynagrodzeń na koncie 229 - pozostałe rozrachunki publicznoprawne.
11. Zapewnić ewidencjonowanie naliczenia i opłacenia dobrowolnych składek pracowników z tytułu ubezpieczenia na koncie 240 - pozostałe rozrachunki, stosownie do unormowań wynikających z rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
12. Zapewnić przestrzeganie przyjętych postanowień zawartych w Instrukcji kasowej, w szczególności transportu gotówki z banku do kasy dokonywać zgodnie z przyjętymi uregulowaniami.
13. Zapewnić sporządzanie dokumentów potwierdzających przyjęcie gotówki z banku do kasy.
14. Przestrzegać przyjętych uregulowań wewnętrznych zawartych w Instrukcji kasowej, w szczególności zapewnić potwierdzanie odbioru gotówki w kasie datą i kwotą.
15. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w odniesieniu do składanych przez podatników deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.
16. Podjąć czynności w celu wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania w sytuacjach wskazanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
17. Bieżąco i terminowo podejmować czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległości podatkowych, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity z 2005 r., Dz. U. nr 229, poz. 1954 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
18. Przy wydawaniu decyzji w sprawach zastosowania ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych przestrzegać przepisów ustawy Ordynacja podatkowa, mając na względzie uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
19. Zapewnić wykazywanie w sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych danych dotyczących dochodów z czynszu w kwotach netto, tj. bez podatku od towarów i usług VAT, który nie jest dochodem jednostki samorządu terytorialnego.

20. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, przy wydawaniu decyzji w sprawie przyznawania świadczeń z opieki społecznej w formie zasiłków stałych i okresowych, mając na względzie uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
21. Przestrzegać przepisów ustawy dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, w zakresie terminów przekazywania dotacji dla szkół i przedszkoli niepublicznych.
22. Ustalać kwotę dotacji dla niepublicznych przedszkoli na podstawie kwoty wydatków bieżących ustalonych w budżecie Gminy ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia, uwzględniając zmiany w planie tych wydatków, zgodnie z art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty.
23. Zapewnić przestrzeganie obowiązku wykorzystania urlopu wypoczynkowego do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego, zgodnie z art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy.
24. Przestrzegać §28 pkt 2 Regulaminu pracy, dotyczącego obowiązku złożenia wniosku o urlop.
25. Przestrzegać unormowań ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, w zakresie obowiązku stosowania jej przepisów w przypadku, gdy wartość zamówienia przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 14.000 euro.
26. Zapewnić dokonywanie wyboru wykonawców usług, dostaw lub robót budowlanych o wartości szacunkowej poniżej 14.000 euro, zgodnie z unormowaniami zarządzenia Wójta Gminy Radomsko nr 23/2011 z dnia 16 maja 2011 roku w sprawie Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej do 14.000 euro.
27. Zapewnić składanie oświadczenia o istnieniu bądź nieistnieniu okoliczności skutkujących wyłączeniem z postępowania przez osoby wykonujące czynności w postępowaniu w imieniu zamawiającego, stosownie do art.17 ust.2 ustawy Prawo zamówień publicznych.
28. Zapewnić terminowe przyjmowanie na konto 011 - środki trwałe, środków trwałych powstałych w wyniku procesu inwestycyjnego, stosownie do art.16d ust.2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych.
29. Zapewnić rzetelne prowadzenie ewidencji środków trwałych, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz przyjętymi w tym zakresie uregulowaniami wewnętrznymi.
30. Zapewnić aktualizację wyceny posiadanych działek, poprzez ustalenie wartości godziwej, zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o rachunkowości, stosując zasady, które powinny zostać opisane w przyjętej w jednostce polityce rachunkowości.
31. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do wymogu wynikającego z art. 20 ust 1 ustawy o rachunkowości.

32. Zapewnić prawidłowe klasyfikowanie składników majątkowych do poszczególnych grup rodzajowych środków trwałych i tym samym zapewnić prawidłowe ustalania stawek amortyzacyjnych – stosownie do wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2010 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KST) (Dz. U. nr 112, poz. 1317) i w ustawie z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych.
33. Zaprzestać naliczania umorzenia od gruntów.
34. Ustalić - stosownie do wymogów art. 16m ust.3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych - stawki amortyzacyjne dla poszczególnych wartości niematerialnych i prawnych.
35. Zapewnić rzetelne inwentaryzowanie nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy, zgodnie z art. 26 ust.1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, porównując dane wynikające z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami (aktami notarialnymi, decyzjami komunalizacyjnymi, postanowieniami sądu, itp.).
36. Przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.
37. **Zapewnić rzetelne informowanie RIO w Łodzi o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych, a następnie podjęcie działań mających na skuteczne wykonanie tych wniosków, zgodnie z udzieloną informacją.**

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnych przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
dr Ryszard Paweł Krawczyk

Do wiadomości:

1. Przewodniczący
Rady Gminy Radomsko
2. Przewodniczący
Komisji Rewizyjnej
Rady Gminy Radomsko
3. Aa